

Laidiens: 03.12.2004., Nr. 192

Ministru kabineta noteikumi Nr.999

Rīgā 2004.gada 30.novembrī (prot. Nr.68 57.§)

Valsts un pašvaldību budžeta iestāžu gada pārskatu sagatavošanas kārtība

Izdoti saskaņā ar Likuma par budžetu un finanšu vadību 30.panta pirmo un otro daļu

1. Pārskata sagatavošana

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā valsts un pašvaldību budžeta iestādes sagatavo gada pārskatu (turpmāk – pārskats), lai informētu sabiedrību par piešķirtajiem budžeta līdzekļiem un to izlietojumu.
2. Pārskata mērķis ir sniegt plašam lietotāju lokam noderīgu informāciju par budžeta iestādes finansiālo stāvokli, darbības rezultātiem un naudas plūsmu.
3. Pārskats parāda, cik kvalitatīvi budžeta iestādes vadība pārvalda tai uzticētos finanšu un materiālos resursus, kopā ar citu norādīto informāciju sniedz ziņas par naudas avotiem un tās izlietošanu. Informāciju izmanto, lai vērtētu budžeta iestādes rīcībā esošos naudas resursus un tos naudas resursus, kas nepieciešami stabilai darbības turpināšanai.
4. Pārskatā sniegto informāciju galvenokārt izmanto šādiem mērķiem:
 - 4.1. konsolidēta kopbudžeta izpildes pārskata sagatavošanai atbilstoši Likumā par budžetu un finanšu vadību noteiktajām prasībām;
 - 4.2. budžeta iestāžu pārskatu kopsavilkuma veidošanai atbilstoši Starptautisko nacionālo kontu un Eiropas nacionālo kontu sistēmas prasībām;
 - 4.3. valsts un pašvaldību pārskatu kopsavilkuma veidošanai atbilstoši Starp-tnautiskā valūtas fonda valdības finanšu statistikas prasībām.
5. Pirms pārskata sagatavošanas paš-valdību un valsts budžeta iestādes:
 - 5.1. aprēķina pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu nolietojumu (amortizāciju);
 - 5.2. salīdzina visu veidu kontu atlikumus (naudas līdzekļu, debitoru, kreditoru, aizdevumu, aizņēmumu un noguldījumu kontu atlikumus);
 - 5.3. veic inventarizāciju;
 - 5.4. aprēķina un ieģrāmato valūtas maiņas svārstību dēļ radušos ieņēmumus vai izdevumus;
 - 5.5. nosaka un uzskaita aktīvu un saistību īstermiņa un ilgtermiņa daļas;
 - 5.6. slēdz kontus un nosaka pārskata gada rezultātus un ieģrāmato tos;
 - 5.7. salīdzina Valsts kases informāciju ar budžeta iestādes datiem (piemēram, maksājumi Pašvaldību finanšu

izlīdzināšanas fondam, no Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda saņemtie maksājumi, iedzīvotāju ienākuma nodoklis, ieņēmumu un izdevumu salīdzināšana pa ekonomiskās klasifikācijas kodiem).

6. Budžeta iestāde pārskatu sagatavo saskaņā ar uzkrāšanas principu.

7. Pārskats sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par budžeta iestādes finansiālo stāvokli, tā izmaiņām un budžeta iestādes darbības rezultātu.

8. Patiesa priekšstata nodrošināšanai ir nepieciešams:

8.1. izvēlēties un lietot konsekventu grāmatvedības politiku;

8.2. norādīt atbilstošu, ticamu, salīdzināmu un saprotamu informāciju;

8.3. sniegt papildu skaidrojumus, lai pārskatu lietotāji saprastu konkrētu darījumu vai notikumu ietekmi uz budžeta iestādes finansiālo stāvokli vai darbības finansiālajiem rezultātiem.

9. Grāmatvedības uzskaites politika ir apraksts brīvā formā. Aprakstu kā neatņemamu sastāvdaļu pievieno pārskatam, un tas sniedz informāciju par:

9.1. pārskata sagatavošanā izmantotajām metodēm dažādu posteņu novērtēšanai;

9.2. uzskaites principiem, kas nepieciešami pienācīgai pārskata izpratnei.

10. Budžeta iestādes vadītājs ir atbildīgs par piemērotās grāmatvedības politikas atbilstību normatīvajiem aktiem grāmatvedības jomā. Ja nav specifisku prasību, budžeta iestādes vadība izstrādā politiku, lai nodrošinātu pārskatā norādītās informācijas būtiskumu un ticamību, kā arī lai pārskats:

10.1. patiesi un skaidri atspoguļotu budžeta iestādes darbības rezultātus un finanšu stāvokli;

10.2. atklātu notikumu un darījumu ekonomisko būtību, nevis tikai to juridisko formu;

10.3. būtu neitrāls un objektīvs;

10.4. būtu piesardzīgs;

10.5. būtu pilnīgs visos būtiskos aspektos.

11. Informācija ir būtiska, ja tās nenorādīšana vai neprecīza norādīšana var ietekmēt pārskata lietotāja ekonomiska rakstura lēmumus, kuri pieņemti, balstoties uz šo informāciju.

12. Pēc sākotnējās grāmatvedības politikas izvēles grozījumus tajā veic atbilstoši prasībām, kas noteiktas normatīvajos aktos grāmatvedības jomā.

13. Budžeta iestāde pārskatu sagatavo pēc darbības turpināšanas principa, ja vien normatīvajos aktos valsts pārvaldes jomā nav noteikta cita kārtība.

14. Ja, sagatavojot pārskatu, budžeta iestādes vadība ir informēta par būtiskām neskaidrībām vai apstākļiem, kuri var radīt šaubas par budžeta iestādes spēju turpināt nepārtrauktu darbību, šīs neskaidrības un apstākļus skaidro pārskata pielikumā.

15. Izvērtējot darbības turpināšanas principa piemērotību, ņem vērā visu pieejamo informāciju par turpmākajiem attīstības plāniem, kas aptver vismaz 12 mēnešus pēc bilances datuma.

16. Pārskatā atsevišķi norāda posteņus, kas ir būtiski pēc rakstura.

17. Posteņus, kas ir būtiski pēc apjoma, bet pēc rakstura ir līdzīgi, var apvienot. Nebūtiskus posteņus apvieno ar līdzīga rakstura vai funkcijas posteņu summām, un tos nenorāda atsevišķi.

18. Nosakot, vai postenis vai posteņu apvienotā summa ir būtiska, novērtē arī posteņa raksturu un lielumu.

19. Aktīvus un saistības nevar savstarpēji izslēgt (dzēst), izņemot gadījumus, ja tas nepieciešams darījuma ekonomiskās būtības parādīšanai.

20. Ja ieņēmumi, zaudējumi un attiecīgie izdevumi, kas radušies to pašu vai līdzīgu darījumu un notikumu dēļ, ir

būtiski, ieņēmumu un izdevumu posteņus nevar savstarpēji izslēgt (dzēst).

21. Ja aktīvi un saistības, kā arī ieņēmumi un izdevumi ir būtiski, tos norāda atsevišķi.

22. Posteņu uzskaitījums un klasifikācija visos pārskata periodos ir vienāda, izņemot gadījumus, ja posteņu uzskaitījums un klasifikācijas maiņa ir attiecīgi paredzēta normatīvajos aktos budžeta jomā.

23. Iepriekšējo periodu salīdzināmo informāciju sniedz par visiem pārskatā iekļautajiem rādītājiem, izņemot pirmo reizi sniegto pārskatu.

24. Mainot posteņu uzskaitījumu vai klasifikāciju pārskatā, salīdzināmo rādītāju pārklasificē, ja tas ir iespējams, lai nodrošinātu tā salīdzināmību ar attiecīgo pārskata periodu. Turklāt norāda arī jebkādas pārklasifikācijas raksturu, apmēru un iemeslu.

25. Ja salīdzinošo rādītāju nav iespējams pārklasificēt, budžeta iestāde norāda pamatotu iemeslu, kāpēc nav veikta attiecīgā pārklasifikācija, un to izmaiņu raksturu, kas būtu veiktas, ja rādītāju pārklasificētu.

26. Pārskats ir nepārprotami identificējams, un tajā esošā informācija nedrīkst atšķirties no tādas pašas informācijas citos pārskatos. Minēto informāciju norāda skaidri un, ja nepieciešams, atkārti, lai nodrošinātu tās pareizu izpratni.

27. Katrā pārskatā norāda:

27.1. budžeta iestādes nosaukumu vai citus tās identificēšanas līdzekļus un apzīmējumus;

27.2. informāciju, ka pārskats ir vienas atsevišķas iestādes vai vairāku budžeta iestāžu kopsavilkums;

27.3. pārskata datumu vai periodu atbilstoši tam, kurš ir piemērotāks un atbilst attiecīgajai pārskatu sastāvdaļai;

27.4. pārskatā lietoto valūtu;

27.5. norādīto skaitļu precizitātes pakāpi.

28. Kvalitatīvais raksturojums ir tās iezīmes, kas nosaka pārskatā sniegtās informācijas noderīgumu tās lietotājiem. Galvenās informācijas kvalitatīvās īpašības ir saprotamība, nozīmīgums, ticamība un salīdzināmība.

29. Informācijas nozīmīgumu un atbilstību lietotāju vajadzībām ietekmē tās raksturs un būtiskums. Informācija ir nozīmīga lietotājiem, ja to var izmantot, izvērtējot pagātnes, tagadnes vai nākotnes notikumus vai apstiprinot vai labojot iepriekšējos novērtējumus. Lai informācija būtu nozīmīga (noderīga), tai jābūt sav-laicīgai.

2. Budžeta iestāžu pārskats

2.1. Vispārīga informācija par pārskatu

30. Pārskatā ir:

30.1. finanšu pārskats, kas sastāv no:

30.1.1. pārskata par budžeta iestādes finansiālo stāvokli (balance);

30.1.2. ieņēmumu un izdevumu pārskata;

30.1.3. pašu kapitāla (neto aktīva) izmaiņu pārskata;

30.1.4. naudas plūsmas pārskata;

30.1.5. grāmatvedības politikas apraksta;

30.1.6. pārskata pielikumiem;

30.2. vadības ziņojums.

31. Pārskata valūta ir lati. Skaitļus pārskatā norāda apaļās summās latos.

32. Publiskās aģentūras iesniedz ministrijai, centrālajai valsts iestādei, pašvaldībai pārskatu, kas sastāv no finanšu pārskatiem un vadības ziņojuma par budžeta izpildi.

33. Ja publiskās aģentūras ir izveidotas uz reorganizētu valsts (pašvaldību) uzņēmumu bāzes, ministrijas, centrālās

valsts iestādes, pašvaldības pārskatā iekļauj informāciju par reorganizētajiem valsts (pašvaldību) uzņēmumiem.

34. Ja pašvaldības saimnieciskā gada laikā (izņemot pēdējo kalendāra mēnesi) apvienojas, sagatavojot jaunizveidotās pašvaldības pārskatu, tajā iekļauj apvienoto pašvaldību budžeta datus no gada sākuma.

35. Ja valsts budžeta iestādes reorganizē pārskata gada laikā, tās sagatavo un iesniedz ziņojumu un pārskatu augstākajai iestādei:

35.1. jaunizveidotās struktūras pārskatā nenorāda iepriekšējā pārskata perioda naudas plūsmu un izpildi pēc uzkrāšanas principa iepriekšējā pārskata periodā;

35.2. ja ministrijas vai centrālās iestādes pakļautībā esoša budžeta iestāde pārskata gada laikā maina padotību, tad veidlapas Nr.2 "Pārskats par pamatbudžeta ieņēmumiem un izdevumiem", veidlapas Nr.2-1 "Pārskats par speciālā budžeta ieņēmumiem un izdevumiem", veidlapas Nr.2-2 "Pārskats par speciālā budžeta ieņēmumiem un izdevumiem (sociālā apdrošināšana)" un veidlapas Nr.2-4 "Pārskats par ziedojumu, dāvinājumu ieņēmumiem un izdevumiem" 8.ailē "Izpilde pēc uzkrāšanas principa pārskata periodā" ieņēmumus un izdevumus norāda ministrija vai centrālā iestāde, kurā budžeta iestāde bija līdz padotības maiņai.

36. Apvienojot (konsolidējot) budžeta izpildes pārskatus, par pamatu ņem katras budžeta iestādes iesniegto budžeta izpildes pārskatu. Budžeta izpildes pārskatu konsolidē pa budžeta veidiem, apvienojot attiecīgos ieņēmumu un izdevumu posteņus. Attiecīgā budžeta veida izpildes konsolidētā pārskata sagatavošanas gaitā izslēdz transfertus, ko viena iestāde ir pārskaitījusi citai attiecīgā budžeta veida konsolidācijā iesaistītajai iestādei. Tāpat izslēdz ieņēmumu un izdevumu savstarpējos darījumus, kas radušies starp konsolidācijā iesaistītajām iestādēm.

37. Konsolidācija aptver visus finanšu pārskatu posteņus.

38. Ja notiek iestāžu reorganizācija, padotības maiņa un publisko aģentūru izveide (likvidācija), neveic izmaiņas atlikumos uz gada sākumu, bet norāda kā kārtējā perioda darījumu.

2.2. Pārskata sastāvdaļas

39. Pārskatam pievieno:

39.1. Valsts kontroles atzinumu un zvērināta revidenta ziņojumu, ja normatīvajos aktos budžeta jomā nav noteikts citādi;

39.2. salīdzināšanas izziņu ar Valsts kasi;

39.3. salīdzināšanas aktus ar kredītiestādēm par naudas līdzekļu atlikumiem.

40. Vadības ziņojumu sagatavo katras budžeta iestādes vadība. Vadības ziņojumā norāda galvenos notikumus, kas ietekmējuši budžeta iestādes darbību pārskata gadā, kā arī būtiskas pārmaiņas budžeta iestādes darbībā un to ietekmi uz finanšu rezultātiem. Vadības ziņojumā norāda arī paredzamos notikumus, kas varētu būtiski ietekmēt budžeta iestādes darbību nākotnē.

41. Finanšu pārskata pielikumi sastāv no aizpildītām šo noteikumu 48.punktā minētām veidlapām, kā arī papildu skaidrojumiem, kas ļauj pārskata lietotājiem saprast konkrētu darījumu vai notikumu ietekmi uz budžeta iestādes finansiālo stāvokli vai darbības finansiālajiem rezultātiem.

42. Papildu skaidrojumu katra budžeta iestāde sagatavo brīvā formā un pievieno pārskatam. Šādi skaidrojumi ir pārskata neatņemama sastāvdaļa.

43. Grāmatvedības politiku apraksta tekstuālā formā, un tā ir pārskata neatņemama sastāvdaļa.

44. Pārskata veidlapas valsts un pašvaldību budžeta iestādēm ir atšķirīgas.

2.3. Finanšu pārskata sastāvs

45. Pārskatu par finansiālo stāvokli sagatavo atbilstoši veidlapai Nr.1 "Balance" (1.pielikums).

46. Ieņēmumu un izdevumu pārskatu un naudas plūsmas pārskatu veido saskaņā ar šādām veidlapām:

46.1. veidlapa Nr.2–fakts "Faktisko ieņēmumu un izdevumu kopsavilkums" (2.pielikums);

46.2. valsts budžeta iestādēm naudas plūsmas pārskatu datus norāda veidlapas 6. un 7.ailē, bet ieņēmumu un izdevumu pārskatu datus norāda veidlapas 8. un 9.ailē:

46.2.1. veidlapa Nr.2 "Pārskats par pamatbudžeta ieņēmumiem un izdevumiem" (3. pielikums);

46.2.2. veidlapa Nr.2–1 "Pārskats par speciālā budžeta ieņēmumiem un izdevumiem" (4.pielikums);

46.2.3. veidlapa Nr.2–2 "Pārskats par speciālā budžeta ieņēmumiem un izdevumiem (sociālā apdrošināšana)" (5.pielikums);

46.2.4. veidlapa Nr.2–4 "Pārskats par ziedojumu un dāvinājumu ieņēmumiem un izdevumiem" (6.pielikums);

46.2.5. veidlapa Nr.2–8 "Pārskats par līdzekļu neparedzētiem gadījumiem ieņēmumiem un izdevumiem" (7.pielikums);

46.2.6. veidlapa Nr.2–9 "Pārskats par citu budžetu līdzekļu ieņēmumiem un izdevumiem (valsts budžeta iestādes)" (8.pielikums);

46.3. pašvaldību budžeta iestādēm naudas plūsmas pārskata datus norāda veidlapu 5. un 6.ailē, bet ieņēmumu un izdevumu pārskatu datus norāda veidlapu 7. un 8.ailē:

46.3.1. veidlapa Nr.2–P "Pārskats par pamatbudžeta ieņēmumiem un izdevumiem" (9.pielikums);

46.3.2. veidlapa Nr.2–1–P "Pārskats par speciālā budžeta ieņēmumiem un izdevumiem" (10.pielikums);

46.3.3. veidlapa Nr.2–1–1 "Pārskats par speciālā budžeta izdevumiem pēc valdības funkcijām" (11.pielikums);

46.3.4. veidlapa Nr.2–4–P "Pārskats par ziedojumu un dāvinājumu ieņēmumiem un izdevumiem" (12.pielikums);

46.3.5. veidlapa Nr.2–citi "Pārskats par citu budžetu līdzekļu ieņēmumiem un izdevumiem" (13.pielikums).

47. Pašu kapitāla (neto aktīva) izmaiņu pārskatu sagatavo saskaņā ar veidlapu Nr.4 "Pašu kapitāla izmaiņu pārskats" (14.pielikums).

48. Finanšu pārskatu pielikumus sagatavo saskaņā ar šādām veidlapām:

48.1. veidlapa Nr.5 "Pārskats par nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu izmaiņām" (15.pielikums);

48.2. veidlapa Nr.6 "Pārskats par krājumiem" (16.pielikums);

48.3. veidlapa Nr.7–1 "Līdzdalības radniecīgo uzņēmumu kapitālā kustības pārskats" (17.pielikums);

48.4. veidlapa Nr.7–2 "Līdzdalības asociēto uzņēmumu kapitālā kustības pārskats" (18.pielikums);

48.5. veidlapa Nr.7–3 "Pārējās līdzdalības uzņēmumu kapitālā izmaiņu pārskats" (19.pielikums);

48.6. veidlapa Nr.7–4 "Ilgttermiņa vērtspapīru izmaiņu pārskats" (20.pielikums);

48.7. veidlapa Nr.7–5 "Pārskats par aizdevumiem" (21.pielikums);

48.8. veidlapa Nr.8–1 "Pārskats par prasībām" (22.pielikums);

48.9. veidlapa Nr.8–2 "Pārskats par kreditoriem" (23.pielikums);

48.10. veidlapa Nr.22 "Budžeta iestāžu saraksts" (24.pielikums);

48.11. valsts budžeta iestādes sniedz šādus finanšu pārskata papildu skaidrojumus:

48.11.1. veidlapa Nr.3–1 "Pārskats par štata vienību plāna izpildi iestādēs" (25.pielikums);

48.11.2. veidlapa Nr.3–2 "Pārskats par aizsardzības, sabiedriskās kārtības un drošības, tiesību aizsardzības iestāžu štata vienību plāna izpildi" (26.pielikums);

48.11.3. veidlapa Nr.3–4 "Pārskats par štata vienību un audzēkņu plāna izpildi internātskolās, sanatorijās – internātskolās, speciālās internātskolās un mācību un pāraudzinašanas iestādēs" (27.pielikums);

48.11.4. veidlapa Nr.3–5–1 "Pārskats par štata vienību un studējošo apmācības plāna izpildi augstākās izglītības mācību iestādēs" (28.pielikums);